

esta

Tik...tik...
weg trauma?
Succes therapie: EMDR

Het
geheim achter de
Scandinavische thriller

'Nederland is nog
relaxed vergeleken
bij andere landen'
Musikant: Jansie XL

Naar het
Filmfestival
in Utrecht

met
sintrop

Gewoon
doen!
Emigreren
naar Frankrijk

Het laatste taboe

Voel je al nattigheid?

Croissantje pindakaas

Nadat ze de knoop hebben doorgehakt, wordt Eva van Dorst-Smit overvallen door een tsunami van twijfels: **gaan ze echt met de kinderen emigreren naar Frankrijk?** 'Van binnen schreeuwt een stem: mijn god, waar zijn we aan begonnen.'

Bijkomend voordeel: groente uit eigen tuin!

'Als ik ooit oud en versleten ben, wil ik kunnen terugkijken op een levensverhaal met afwisselende en intense hoofdstukken.'

Met dit motto is het eigenlijk allemaal begonnen. We wilden de voorspelbaarheid van ons Nederlandse leven doorbreken. Het moest origineler en creatiever.

Het begon met de 'fetisj' die mijn man en ik samen delen: oude Franse meubels vinden en opknappen. Ik weet het nog goed: 'Leuke stoel, zullen we het meenemen naar Nederland? Beetje opknappen samen met die schrijftafel daar.' Een paar vakanties en markten later: 'Zouden we hiervan kunnen leven?'

Meubelrestauratie en handel drijven en daarnaast ons reclameadviesbureau? Een grotere aanhangwagen en een website verder blijken het startpunt voor het te koop zetten van ons Amsterdamse huis. 'Een bod! Wat nu? Gaan we ervoor?' We knijpen onze ogen dicht en springen in het diepe. De emigratiefilm draait sindsdien op volle toeren. We zijn al bijna een jaar weg.

Het afscheidsfeest

De goedbedoelde clichés vliegen me om de oren op ons afscheidsfeest in Amsterdam.

'Als je het nu niet doet, doe je het nooit meer, Eef.' 'Je kunt beter spijt hebben van de dingen die je hebt gedaan, dan van die je hebt gelaten.' Ik voel me op een onwerkelijke manier de hoofdrolspeler in een aflevering van *Ik vertrek*. Vrienden en burens staan in de woonkamer te praten. Op de achtergrond staat een diashow aan met foto's van ons nieuwe huis in Frankrijk en omgeving. 'Nou, ik zou het ook zo doen hoor, als ik die kans had. Prachtig!' Het is ook werkelijk een schitterende omgeving. Kastelen, wijngaarden, je struikelt erover. Klinkt goed, niet? Helaas draait mijn maag zich om bij elke foto. Ik voel de grond langzaam onder m'n voeten verdwijnen. Het loslaten van al onze zekerheden - huis, school, crèche, vaste arbeidscontracten, salarissen, vrienden, routine, taal - voelt als een tsunami van twijfels die zich hier op dit afscheidsfeestje over me heen stort. Ik houd desondanks mijn rol van gelukkige emigrant moedig vol. Maar van binnen schreeuwt een stem: mijn god, waar zijn we aan begonnen!? Onze drijfveren zijn:

zelfstandig ondernemen, meer tijd voor elkaar, de kinderen, het gezin, eigen baas zijn, creativiteit, verandering van spijs. Maar de betekenis ervan lijkt verdwenen. Snel schiet ik mijn man aan. 'Lieverd... eh... waarom geven we dit alles ook alweer op?!?! Ik... ik... weet het echt niet meer...' Een weg terug is echter niet mogelijk. De verkoop van ons huis is officieel beklonken bij de notaris. Alles wat we hadden opgebouwd is afgebroken. Het fenomeen herwaardering is gevaarlijk in deze fase. Door het continue besef dat je dingen gaat kwijtraken, ga je ze herwaarderen. Vertrekken is een beetje sterven. Ik ben op het feest in de rouw. En de onwerkelijke film vervolgt. De verhuwagens staan voor de deur. *On y va.*

Aan/uit-moederknop

Na een enerverende overtocht met panne op de périphérique van Parijs zijn we aangekomen in Châteauneuf. Inboedel, kinderen en auto's: het is allemaal gearriveerd. Het weer is prachtig. We kunnen beginnen aan onze wederopbouw. Het huis wordt met grote vastberadenheid ingericht. Luiken worden geveerd, het hekwerk gebeitst. De nestdrang houdt stevig aan. De moestuin ploeg ik eigenhandig om. Als ik tijdens het uithijgen om mij heen kijk, moet ik mijzelf knijpen. Onze lavendelblauwe lelijke eend past als een clichématige ansichtkaart naast het oude Franse stenen huisje. Ik word al dagen getraakteerd

'Ik word weer de Eva die ik hoor te zijn. Minimaal tien jaar zat ik in een te hoge versnelling'

op onverwachte ultieme momenten. Kijkend in mijn achteruitkijkspiegel zie ik mijn zoontje stiekem en tevreden knabbelen aan de punt van het versgebakken stokbrood. Het dakje is open, de wind waait door mijn haren. *La douce France* verwarmt mijn hart. Dit leven is verandering van spijs, zo concludeer ik tevreden. Maar... we zijn er nog lang niet. De sprong in dit diepe heeft verraderlijke kolken. Een lange winter staat voor de deur. Een flinke voorraad hout is noodzakelijk. De koortsachtigheid van mijn nestdrang getuigt van een onderliggend gevoel. Dat van angst. Angst voor het moment dat het huis aan kant is. Dan wordt dit nieuwe leven de dagelijkse realiteit. Dan moeten we ons afvragen: en nu? Hoe gaan we dit gezin en bedrijf inrichten? Was het de juiste zet? Het wordt een pittige zoektocht naar de juiste balans. Tussen vrije tijd en werk. Tussen Maarten en mij. Omdat onze jongste onverwacht op een wachtlijst staat voor school, hangt hij noodgedwongen elke dag aan mijn broek. Ik wilde zeker meer tijd voor de kinderen, maar je kan het overdrijven! Mijn aanpassingsvermogen wordt op

de proef gesteld. Discussies laaien op. Regelmatig zou ik te midden van al dit natuurschoon even willen gillen. Maarten claimt alle tijd om te kunnen focussen op onze twee bedrijven, de brocantehandel en de reclamebusiness. Ik heb daar alle begrip voor, maar ik doe gevoelsmatig veel water bij de wijn. Het resulteert in een tijdelijke traditionele rolverdeling. Dat is slikken voor iemand die ook een carrière had. Dolgraag zou ik ook het atelier in duiken en onze passie bedrijven. Voorlopig rij ik als taxichauffeur op en neer naar school. Onze oudste eet namelijk tussen de middag thuis. Althans, zo lang ze nog aan het wennen is. Haar begeleiden en ondersteunen is natuurlijk prioriteit nummer één. Ze is zo dapper. We hebben haar als het ware 'doofstom' een Frans klasje in gegooid. Ze verstaat geen woord en kan niks zeggen. Daar bovenop een nieuwe juf, nieuwe kinderen, in een Frans gesloten gehuchtje. Als zelfbescherming heb ik een soort 'aan/uit-moederknop' ontwikkeld

om het achterlaten van haar te verdragen. Die blijkt hard nodig op de eerste schooldag. Jasje aan, schooltas om. Ik moet rustig blijven, vertrouwen uitstralen. In de klas zie ik opeens een heel andere Phileine. Ze durft de kinderen niet aan te kijken. Ze schuilt achter mijn benen. 'Mama, ga je nu weg?' 'Ja, lief, mama gaat nu zo weg.' 'Mama, mama', fluistert ze zonder stem. Opeens zie ik blinde paniek in haar ogen. Ze kijkt me aan of ze naar de slachtbank wordt afgevoerd. De juf verzekert me dat ik moet gaan. Ik geef kusjes op de ruit waarachter zij doodsangsten uitstaat. 'Mama, mamaaaaa!' Als een robot loop ik naar de auto. Ik druk op de knop 'uit'. Half december zijn mijn gebeden verhoord. Onze kleine dappere meid is er doorheen. Ze begint woordjes Frans te spreken. En stapt met haar borst vooruit naar binnen.

Chronisch gasthuis

Kinderen zijn dus echt flexibel. Het zijn spelende sponzen die alles tot zich nemen en meeveren. Dat kun je van volwassenen niet altijd zeggen. Met name ik ben degene met het meeste geworstel. Hoewel Berend inmiddels naar school gaat en ik meer balans heb gevonden, dient zich een nieuwe uitdaging aan: mijn hoofd koel houden. We hebben een pot spaargeld en daarmee zingen we het een bepaalde tijd uit. We teren soms in en soms komt er weer wat bij, maar niet zoals tijdens ons Nederlandse >

'Angst voor het moment dat het huis aan kant is. Dan wordt dit nieuwe leven dagelijkse realiteit'

De kinderen helpen fijn mee.

Houtvoorraad aanleggen.

Ons Franse plattelandshuisje, in de winter en de zomer.

Zo'n avondwandeling maakte ik in Nederland nooit.

Dappere dochter komt uit school.

In bijpassende lavendelkleur.

bestaan met vaste banen. Dat gegeven maakt me soms horendol. Vooral in de winkel, als ik voor de zoveelste keer mijn bankpas door de gleuf trek. Die beweging doet pijn. Mijn fixatie neemt plagende vormen aan: als ik in de afvalcontainers mijn tassen leeg met de leeggedronken flessen, dan voel ik bij elke fles die luid op de grond klettert weer een euro verdampen. Mijn man stelt mij regelmatig gerust. 'Eef, we doen het goed, we hebben onze eerste maanden hier al terugverdiend! Maak je niet zo'n zorgen.' Makkelijk praten, denk ik dan. Wij baarmoeders willen financiële zekerheid. Dit gegeven maakt me best krampachtig. Zo ook met het frequent ontvangen van gasten... Zuchtend gooi ik dan het winkelwagentje weer vol met extra aankopen. We zijn geenszins een *chambre d'hôte* begonnen, maar het regelmatig koken en bedden opmaken doen het wel vermoeden. Het is een bijkomend fenomeen dat je als emigrant ook een soort chronisch gasthuis wordt. We zijn heel blij om vrienden en familie te zien - laat ik dat vooropstellen - maar het is ook een enorme inbreuk op je gezinsroutine. Je bent even niet meer de baas in je eigen huis. Zodra de bezoekers arriveren, draait de wereld even om hen. Zeg maar gedag tegen het zelf bepalen wat en wanneer je eet en naar bed gaat. Vrien-

CROISSANTJE PINDAKAAS

Eva komt inmiddels om in anekdotes en inzichten en vangt deze daarom in haar verhalenbundel *Croissantje pindakaas*. Een paar steekwoorden: de Franse luiheid, een pijnlijke taalbarrière tijdens het bestellen van aambeienzalf, biggetjes in folie en vier maanden zonder internet. Meer informatie over Eva's boek vind je op www.beeveedee.com en over haar brocantehandel op www.decorage.nl.

den willen soms precies in dat ene weekend komen dat je net even tijd voor jezelf wilde. Vele malen ben ik overstag gegaan. Een grove fout. Hierdoor heb ik naast mijn gastvrije kant ook af en toe een vervelende nukkige. Dan denk ik: jullie fijn in standje vakantie en ik zit met al het werk. Mijn man heeft daar geen last van. Die rijdt eropuit met de gasten en gaat doodleuk wijntjes proeven. En geloof me, hij neemt rustig zijn tijd. Ondertussen ren ik op en neer tussen keuken en buitentafel. Zelfs als ik mij voorgenomen heb niet te gaan bedienen, komt het werk toch als een boemerang op mijn bordje. Het is een leerproces waar ik inmiddels in ben gevorderd.

Het is de balans bewaken tussen bezoek verzorgen en niet jezelf verliezen. En een kwestie van doseren. Want als we de frequentie logees niet te hoog opschroeven, kijken we er reikhalzend naar uit.

Dag hoge versnelling

Ondertussen verandert ons verblijf in Frankrijk mij stap voor stap. Geen Amsterdamse hakken, maar Franse rubberen kaplaarzen. Kleurrijke jurkjes zijn vervangen door broeken en truien. Kantoorhanden zijn nu werkhanden. *Mon Dieu*, ik word een plattelandsvrouw! Maar deze fysieke metamorfose is slechts van praktische aard. De werkelijke verandering vindt plaats in mij. Ik word weer de Eva die ik hoor te zijn. Minimaal tien jaar zat ik al in een te hoge versnelling. Wachttend in files, deadlines bewakend en bordjes in de lucht houdend tussen van alles en nog wat. Verdrongen waren mijn idealen, mijn echte interesses. Zoals artistiek bezig zijn, schilderen, meubels restaureren en schrijven. Het is een doodzonde om structureel geen ruimte te voelen voor diepgevoerde behoeftes. Een verloochening van jezelf. Maar door van een droom een concreet doel te maken, kun je worden wie je wilde zijn. Ja, ik weet het, het heeft een hoog Emile Ratelband 'tsjakkaa'-gehalte. Maar heus, het is een kwestie van durven en doen. Het leven is grotendeels maakbaar, met een beetje geluk en gezondheid. Vaak heb ik ze uitgelachen, die luitjes in het programma *Ik vertrek*: 'Als die mallothen het kunnen, dan kan iedereen zich redden!' riep ik schaterlachend vanaf de bank. Toch heb ik meer bewondering gekregen voor degenen die het volhouden. Een emigratieavontuur vergt veel aanpassingstalent en doorzettingsvermogen. Ook 'heimweeën' steken soms de kop op vanwege het missen van dierbaren. Maar al deze uitdagingen zetten een mens op scherp en intensiveren het leven op alle fronten. Onze missie is dus geslaagd! Of wij hier gaan aarden? Ik denk het wel. De kinderen zijn zielsgelukkig en ook wij plukken inmiddels de vruchten van onze grote ommezwaai: meer tijd met elkaar en voor onze passies. Dat begint al aan het ontbijt, wanneer onze peuter roept: 'Mama, mag ik een croissantje pindakaas?' Een fusie van Frankrijk en Nederland als start van de dag. We leven onze droom! «

Ik leef mijn droom.

Culinair momentje.

Uitzicht vanuit het slaapkamerraam.

